

Raadsvoorstel

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Agenda Groen & Water
raadsnummer 2017 8
collegevergadering d.d. 20 december 2016
raadsvergadering d.d. 25 januari 2017
fatale termijn
programma Wonen en Leefomgeving
portefeuillehouder W. van den Beucken

team REWEL
registratienummer 1060322
steller I. de Warrimont
doorkiesnummer +31 77 3596627
e-mail i.dewarrimont@venlo.nl
datum 12 december 2016
bijlage(n) 2
datum verzonden

Voorstel om te besluiten

1. Instemmen met de richtinggevende uitspraken Agenda Groen & Water als inhoudelijke kernen van de op te stellen beleidsnota.
2. Het college opdracht geven de volgende richtinggevende uitspraken uit te werken in scenario's:
 - Venlo moet klimaatbestendig worden;
 - We maken ruimte voor groen en water in het stedelijk gebied en investeren daarin;
 - We kiezen voor ecologisch groen- en waterbeheer;en deze scenario's mee te nemen in de op te stellen beleidsnota.

Burgemeester en wethouders van Venlo
de secretaris

de burgemeester

Piet Lucassen

Antoin Scholten

Raadsvoorstel

Samenvatting (Verplicht, maximaal een half A4)

Doelstelling van de nota is het formuleren van kaders en beleidsregels voor de groenblauwe ambities voor Venlo die een uitnodigend kader bieden voor initiatieven van derden.

De nota draagt bij aan ambities uit de Visie Venlo, Ruimtelijke- en Sociale structuurvisie. Bovendien is groen en water noodzakelijk voor het behalen van de Venlose C2C ambities. We verbreden de koers van het groen- en waterbeleid en richten ons meer op functionaliteit: leefbaarheid (sociale functie / ontmoeting / participatie), leefomgeving, gezondheid, klimaat en milieu, natuur, verkeer, recreatie, identiteit, etc. Groen en water dragen bij aan heel veel verschillende doelen. Ter inspiratie: <https://www.youtube.com/watch?v=v6em180NluU> Rode draad in onze Venlose ambities, waaronder het coalitieakkoord loslaten in vertrouwen, is dat we inwoners de ruimte willen geven om zelf, vanuit de samenleving, keuzes te maken. Agenda Groen & Water biedt een kader voor (burger)initiatieven en geeft antwoord op wat men van ons kan verwachten. We brengen in de Agenda Groen & Water de groenblauwe basisstructuur in kaart. Op basis van de groenblauwe basisstructuur in combinatie met de functionaliteit maken we inzichtelijk waar we moeten investeren. In deze groenblauwe basisstructuur nemen we onze verantwoordelijkheid en daarbuiten kunnen we los laten en kan onze rol verschuiven naar adviseren, verleiden en inspireren.

De Agenda Groen & Water komt tot stand in co-design. Wat tot nu toe is opgehaald is uitgewerkt in richtinggevende uitspraken.

We vragen de raad akkoord te gaan met deze richtinggevende uitspraken. Bij enkele daarvan is nog wel sprake van keuzemogelijkheden in het ambitieniveau. Om duidelijker te krijgen wat het ambitieniveau van de raad is, verzoeken wij de raad met het college in gesprek te gaan over de dilemma's van deze richtinggevende uitspraken: in welke mate en op welke wijze vullen we dit in? Hoe ver moet het doorgevoerd worden? Wat betekent dit voor de gemeente (financieel)?

We vragen de raad het college opdracht te geven deze dilemma's uit te werken in scenario's, zodat de raad bij het vaststellen van de nota het definitieve ambitieniveau kan bepalen.

Bijlagen

Nr.	Naam	Datum
1.	Agenda Groen & Water richtinggevende uitspraken	20 december 2016
2.	Mail aan deelnemers co-designproces	20 december 2016
3.
4.
5.

Onderbouwing

Algemene toelichting

1. Wat is kernopgave (Wat is de belangrijkste opdracht voor de gemeenteraad?)

We vragen de raad akkoord te gaan met deze richtinggevende uitspraken. Bij enkele daarvan is nog wel sprake van keuzemogelijkheden in het ambitieniveau. Om duidelijker te krijgen wat het ambitieniveau van de raad is, verzoeken wij de Raad met het college in gesprek te gaan over de dilemma's van deze richtinggevende uitspraken: in welke mate en op welke wijze vullen we dit in? Hoe ver moet het doorgevoerd worden? Wat betekent dit voor de gemeente (financieel)?

We vragen de raad het college opdracht te geven deze dilemma's uit te werken in scenario's, zodat de raad bij het vaststellen van de nota het definitieve ambitieniveau kan bepalen.

2. Relatie met programma

Raadsprogramma 10, wonen en leven.

De nota draagt bij aan ambities uit de Visie Venlo, Ruimtelijke- en Sociale structuurvisie en C2C principes: we wensen in de toekomst een prettige fysieke en sociale woonomgeving voor iedere inwoner, Venlo als veelzijdige stad met karakteristieke dorpen in een groen landschap, met een veilige omgeving voor onze inwoners met voldoende mogelijkheden om mee te doen en te bewegen, spelen en ontmoeten, met schoon water, lucht en energie voor alle inwoners. Rode draad in onze Venlose ambities, waaronder het coalitieakkoord loslaten in vertrouwen, is dat we inwoners de ruimte willen geven om zelf, vanuit de samenleving, keuzes te maken. Agenda Groen & Water biedt een kader voor (burger)initiatieven en geeft antwoord op wat men van ons kan verwachten.

3. Wat is het beoogde maatschappelijke resultaat (Wat wilt u bereiken?)

Doelstelling nota: het formuleren van kaders en beleidsregels voor de groenblauwe ambities voor Venlo die een uitnodigend kader bieden voor initiatieven van derden.

4. Wat en waarom? (Waarom is dit voorstel nodig?)

De raad heeft, als uitwerking van de Ruimtelijke Structuurvisie, opdracht gegeven tot het opstellen van een beleidsnota groen/blauw gericht op groen-, natuur-, landschaps- en watersystemen. Op 24 november 2015 heeft het college het PVA vastgesteld en de raad hierover geïnformeerd via RIB 2015-156.

Agenda Groen & Water komt tot stand in co-design. In het afgelopen jaar zijn de volgende stappen met de verschillende stakeholders doorlopen.

Op 15 december 2015 is de kick-off gegeven aan een grote groep stakeholders van ruim 60 deelnemers, die bestond uit actieve burgers, onze partners, raadsleden en betrokken ambtenaren. Dagvoorzitter Jan van der Meer heeft de aanwezigen aan de hand van inspirerende voorbeelden meegenomen om op een vernieuwende manier naar het thema groenblauw te kijken. Over de waarde van groen en water en de vele mogelijkheden die dat Venlo biedt. Om zo de deelnemers proberen te enthousiasmeren om mee te gaan werken aan de nota. Stakeholders konden vervolgens zelf kiezen of ze wilden meewerken, meedenken of meeweten. In een interactieve sessie met de nodige discussie konden de

Raadsvoorstel - onderbouwing

deelnemers aangeven welke thema's zij belangrijk vonden voor deze nota. Het resultaat is vertaald naar de themabijeenkomst in mei met de volgende thema's: De stad van de toekomst, ReCreatief Venlo, Natuurlijk Venlo!, Het Venlose landschap vertelt..., De kracht van Groen & Gezond in de wijk, Uitvoering door samenwerking en creativiteit. Per thema gaven thematrekkers en sprekers een pitch om actuele maatschappelijke thema's en relevante zaken onder de aandacht te brengen, waarbij de (wederom ruim 60) deelnemers al met goede voorstellen kwamen en het liefst direct door wilden pakken. Die ruimte werd geboden in de themagroepen, waarvoor de deelnemers een keuze konden maken welk(e) thema(s) ze mee uit wilden werken. Het thema Uitvoering door samenwerking en creativiteit vormde geen aparte themagroep, maar rode draad bij alle thema's, waarbij de spreker ons had laten stil staan bij de economische waarde van groen en water.

De themagroepjes kwamen in de maanden tot de zomervakantie enkele keren bij elkaar om samen tot richtinggevende uitspraken per thema te komen. Er werd met veel enthousiasme aan gewerkt, goede discussies gevoerd en we danken de inzet van al onze deelnemers! Ook merkten we dat de deelnemers graag betrokken willen blijven, ook om samen de ambities om te zetten in actie. In de zomer is achter de schermen hard gewerkt om vanuit het resultaat van de themagroepen te komen tot richtinggevende uitspraken die ook intern gedragen worden (raakvlakken met vele disciplines). Deze energie van de deelnemers willen we graag benutten voor het vervolgproces. De deelnemers zijn door het college op 20 december jl. middels bijgevoegde mail geïnformeerd over het resultaat van hun inbreng (zie bijlage 2).

We vragen de raad akkoord te gaan met deze richtinggevende uitspraken. Bij enkele daarvan is nog wel sprake van keuzemogelijkheden in het ambitieniveau. Om duidelijker te krijgen wat het ambitieniveau van de raad is, verzoeken wij de raad met het college in gesprek te gaan over de dilemma's van deze richtinggevende uitspraken. We vragen de raad het college opdracht te geven deze dilemma's uit te werken in scenario's, zodat de raad bij het vaststellen van de nota het definitieve ambitieniveau kan bepalen.

5. Afweging / argumentatie (Welke politieke keuzevraagstukken dienen zich aan? Zijn er reële alternatieven? Welke belangenafweging moet daarbij door de raad worden gemaakt?)

Uit de co-designsessies van de Agenda Groen & Water kwamen veel punten naar voren die te maken hebben met een andere manier van werken door onze gemeentelijke organisatie. Loslaten in vertrouwen, de veranderende rol van de overheid, de actievere burger. Het is de transitie waarin we ons bevinden. Deze punten overstijgen grotendeels deze Agenda Groen & Water, maar zijn wel noodzakelijk om deze agenda tot een succes te maken. We vragen de raad hiervan kennis te nemen. De kritische succesfactoren voor onze organisatie zijn:

- We creëren een stevig groenblauw sociaal netwerk met een loket voor alle initiatieven. *Om een stevig groenblauw sociaal netwerk met een loket voor alle initiatieven te kunnen creëren, moet de gemeentelijke organisatie hierop ingericht zijn.*
- We durven het verschil te maken. *We durven het verschil te maken door niet alle initiatieven hetzelfde te behandelen en voor elk initiatief maatwerk te leveren. Op sommige plekken gaan we juist méér investeren, zowel in ambtelijke uren als financieel.*
- We doen het samen. En daar hebben we geld voor over. *Om dit te kunnen doen dient er ook voor groen en water initiatieven geld beschikbaar te zijn (op dit moment zijn hier géén financiële middelen voor). Geen gelabelde sectorale middelen maar juist integrale middelen. Zonder deze middelen kunnen we onze rol*

Raadsvoorstel - onderbouwing

niet pakken.

- We brengen onze ambities over. *We maken communicatieplannen waarbij we rekening houden met verschillende doelgroepen en waarin we communicatie strategieën bepalen op verschillende abstractieniveaus. Waar mogelijk opstellen samen met partners.*

We vragen de raad richtinggevende uitspraken te doen. De richtinggevende uitspraken zijn geformuleerd als stelling. Hiervoor vragen we de raad om instemming. Voor meer uitleg en toelichting verwijzen we u naar bijlage 1 "Agenda Groen & Water richtinggevende uitspraken d.d. 20 december 2016".

De stellingen zijn (nummers verwijzen naar de nummers in de bijlage):

1. We kiezen voor een (multi)functionele groenblauwe basisstructuur
2. We (h)erkennen de economische waarde van groen en water
 - A) We nemen die waarde mee in de planvorming, zodat aan de voorkant de meerwaarde van groen en water duidelijk wordt
 - B) We geven die waarde een plek in onze balans, zodat we het in stand kunnen houden
 - C) We creëren meerwaarde door het toevoegen van functies
3. We blijven in beweging
6. We maken aantrekkelijke verbindingen van woonomgeving naar het buitengebied
7. We versterken en bevorderen de beleving van en aan de Maas
8. We benutten en vermarkten het Nationaal Park De Maasduinen
9. We creëren aantrekkelijk recreatief groen en water in de stad
10. We (h)erkennen onze natuurplek
11. We kiezen ervoor om de biodiversiteit in Venlo substantieel te verhogen
13. We kiezen voor goed functionerende (eu)regionale ecologische verbindingen
14. We koesteren de identiteit van het Venlose landschap
15. We stimuleren verfraaien van het landschap
16. We bundelen de kracht van groen, water en gezond
17. We verankeren groen, water en gezond in het omgevingsplan

Bespreken dilemma's

We vragen de raad akkoord te gaan met deze richtinggevende uitspraken. Bij enkele daarvan is nog wel sprake van keuzemogelijkheden in het ambitieniveau. Om duidelijker te krijgen wat het ambitieniveau van de raad is, verzoeken wij de raad met het college in gesprek te gaan over de dilemma's van deze richtinggevende uitspraken: in welke mate en op welke wijze vullen we dit in? Hoe ver moet het doorgevoerd worden? Wat betekent dit voor de gemeente (financieel)?

Zodat duidelijker wordt wat het ambitieniveau van de raad is, verzoeken wij de raad met het college in gesprek te gaan over de volgende dilemma's van deze richtinggevende uitspraken (nummers verwijzen naar de nummers in de bijlage):

4. Venlo moet klimaatbestendig worden

Dilemma: In welke mate en binnen welke termijn gaat Venlo klimaatbestendig worden?

- A. *Niets doen, op basis van Clico (Climate Costs-rekentool) in beeld brengen wat de schadekosten zijn met de klimaatverandering voor Venlo als je niet ingrijpt.*
- B. *Meekoppelen met/inspelen op toekomstige herinrichtingen/renovaties (o.a. herstructurering), meeliften met burgerinitiatieven (o.a. afkoppelregeling),*

klimaatadaptatie voorlichten

- C. *Actief herinrichten/renoveren openbare ruimte en gebouwen op basis van eerste prioritaire knelpunten uit klimaatscan (vanuit klimaatadaptatie ipv wachten op andere redenen voor herinrichting), burgers actief stimuleren, klimaatadaptatie voorschrijven (voor zover mogelijk)*
- D. *Venlo volledig klimaatbestendig, klimaatadaptatie afdwingen (voor zover mogelijk)*

5. We maken ruimte voor groen en water in het stedelijk gebied en investeren daarin

Dilemma: Zijn we bereid om een (braakliggend) terrein permanent om te vormen naar groen en water wanneer de economische waarde van groen en water op lange termijn aantoonbaar groter is dan de eenmalige boekwaarde?

- A. *We leveren boekwaardes deels in en investeren in de inrichting van het groen en water (bijv. bij bouwinitiatief een deel van het terrein afboeken en inrichten voor groen en water)*
- B. *We gaan prioritaire knelpunten in de basisstructuur oplossen door verwerven van gronden, het actief benaderen van onze partners voor het oplossen van knelpunten en investeren in een tijdelijke inrichting van braakliggende terreinen, we leveren boekwaardes deels in. We brengen in beeld wat dit scenario kan kosten.*
- C. *We gaan actief gronden verwerven voor de realisatie van de volledige groenblauwe basisstructuur, we investeren in een permanente inrichting, we passen boekwaardes aan (waardevermindering) om braakliggende terreinen een permanente groen en waterfunctie te geven. We brengen in beeld wat dit scenario kan kosten.*

12. We kiezen voor ecologisch groen- en waterbeheer

Dilemma: Hoe ver en op welke manier gaan we ecologisch groen- en waterbeheer doorvoeren?

- A. *Niets doen, huidig beheer voortzetten. Resultaat: niet of slechts incidenteel doorvoeren van ecologisch groen- en waterbeheer.*
- B. *Prioriteiten stellen op basis van ecologische potenties en opbrengst. Een beheervisie incl. begroting is uitgangspunt en basis voor het maken van keuzes. Sturen via nieuwe contracten voor beheer, indien nodig investeren in omvormen groen en water en reserveren (eventuele extra/minder) financiële middelen op basis van ecologische potenties. Resultaat: de zaken met de meeste potentie worden ecologisch beheerd na afloop van de betreffende onderhoudscontracten.*
- C. *Beheervisie maken en volledig doorvoeren. Dit gebeurt gefaseerd: zodra lopende onderhoudscontracten eindigen worden deze vervangen door nieuwe contracten op basis van ecologisch groen- en waterbeheer conform de beheervisie. Indien nodig investeren in omvormen groen en water en reserveren (eventuele extra/minder) financiële middelen per contract. In de beheervisie wordt ruimte geboden voor maatwerk voor specifieke situaties. Resultaat: ecologisch beheer volledig doorgevoerd na afloop van alle onderhoudscontracten*

We vragen de raad het college opdracht te geven deze dilemma's uit te werken in bovenstaande scenario's, zodat de raad bij het vaststellen van de nota het definitieve ambitieniveau kan bepalen. Zo krijg je inzicht, en dan kun je ook keuzes maken, voor

Raadsvoorstel - onderbouwing

korte, middellange en lange termijn. Vast staat dat er extra geld nodig is voor de gewenste groen en water ambities, maar dit hoeft niet altijd in de vorm van extra middelen, maar kan ook door anders werken en een kritische kijk op / ontschotting van budgetten. Van nature koerst Venlo vooral op economische belangen, maar groen en water is een middel om ook het maatschappelijke domein een impuls te bieden (en dát heeft uiteindelijk ook een economische waarde). Dit willen we nader onderzoeken.

We koersen op een beleidsnota die uitvoerbaar is. We hebben er immers niks aan als we een prachtig plan schrijven maar het vervolgens niet uit kunnen voeren. Juist om die vertaalslag naar de praktijk te kunnen maken, vragen we u om het college opdracht te geven om als tussenstap de dilemma's verder uit te werken in scenario's met bijbehorende (financiële) consequenties.

6. Welke externe partners en adviesraden zijn erbij betrokken?

Agenda Groen & Water komt tot stand in co-design. Vanaf de kick-off op 15 december 2015 met een grote groep stakeholders is gezamenlijk opgetrokken met een groep van ruim 60 deelnemers die actief betrokken wilde zijn, bestaande uit actieve burgers, onze partners, raadsleden en betrokken ambtenaren. Wat is opgehaald is uitgewerkt in richtinggevende uitspraken. De deelnemers zijn op 20 december jl. middels bijgevoegde mail geïnformeerd over het resultaat van hun inbreng (zie bijlage 2).

7. Financiële paragraaf

Om de ambities van de stellingen en dilemma's uit te voeren is er extra geld nodig. Maar dit hoeft niet altijd in de vorm van extra middelen, maar kan ook door anders werken en een kritische kijk op / ontschotting van budgetten. Om die vertaalslag naar de praktijk te kunnen maken, vragen we u om het college opdracht te geven om als tussenstap de dilemma's verder uit te werken in scenario's met bijbehorende (financiële) consequenties.

8. Risicoparagraaf (welke risico's spelen een rol bij de besluitvorming?)

Wel of geen risico	Wel of niet
Juridische aspecten en wettelijk kader	nee
Financiële risico's en aspecten	nee
Economische risico's	nee
Maatschappelijke risico's	nee
Exploitatie, realisatie, ontwikkeling, beheer, bouw- en planschade	nee
Afbreukrisico's en mogelijke contractschade (in relatie tot externe partners)	nee
Overige strategische risico's	nee

Toelichting (Benoem de relevante, strategische risico's)

9. Vervolgprocedure voor de raad

De richtinggevende uitspraken worden uitgewerkt in de nota met de thema's als bouwstenen. De dilemma's worden uitgewerkt in de geschetste scenario's. We zullen de resultaten van deze tussenstap op tijd aanleveren voor de kadernota 2018. Wij vragen u

Raadsvoorstel - onderbouwing

dit mee te nemen in de integrale afweging kadernota 2018.

De Agenda Groen & Water wordt ter vaststelling aangeboden aan de raad. Tevens kiest de raad per dilemma één scenario waarmee het definitieve ambitieniveau wordt bepaald.

Raadsbesluit

GEMEENTEBESTUUR

onderwerp Agenda Groen & Water
raadsnummer 2017 8
raadsvergadering d.d. 25 januari 2017

team REWEL
steller I. de Warrimont
doorkiesnummer + 31 77 3596627
e-mail I.maassen@venlo.nl
datum 12 december 2016

De raad van de gemeente Venlo;

gelezen het voorstel van het college van 20 december 2016, registratienummer 1060322;
gelet op artikel 149 van de Gemeentewet of op artikel ;
gezien het advies van ;
overwegende dat ;

besluit(en) vast te stellen:

1. Instemmen met de richtinggevende uitspraken Agenda Groen & Water als inhoudelijke kernen van de op te stellen beleidsnota.
2. Het college opdracht geven de volgende richtinggevende uitspraken uit te werken in scenario's:
 - Venlo moet klimaatbestendig worden;
 - We maken ruimte voor groen en water in het stedelijk gebied en investeren daarin;
 - We kiezen voor ecologisch groen- en waterbeheer;en deze scenario's mee te nemen in de op te stellen beleidsnota.

Aldus vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 25 januari 2017.

De griffier

De voorzitter

Geert van Soest

Antoin Scholten